

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 48/2016
29.09.2016.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Браниславе Апостоловић и Гордане Ајншпилер-Поповић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца Република Србија, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, коју заступа Државно правобранилаштво Републике Србије, Одељење у Новом Саду, против туженог „АА“ из ..., кога заступа Александра Гојковић, адвокат из ..., ради дуга и предаје непокретности, одлучујући о ревизијама тужиоца и туженог изјављеним против пресуде Привредног апелационог суда Пж.бр.3991/15 од 04.11.2015.године, у седници већа одржаној дана 29.09.2016.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж.бр.3991/15 од 04.11.2015.године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж.бр.3991/15 од 04.11.2015.године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Новом Саду П бр. 2186/2013 од 05.05.2015.године, у ставу првом изреке обавезан је тужени да тужиоцу за коришћење пољопривредног земљишта у државној својини у производној 2008/2009 години исплати износ од 40.215,50 евра у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу НБС на дан плаћања са припадајућом каматом од 26.11.2010.године до коначне исплате. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев за исплату по истом основу износа од 130.689,46 евра у динарској противвредности са припадајућом каматом од 26.11.2010.године до коначне исплате. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу преда у посед испражњене од лица и ствари катастарске парцеле уписане у лист непокретности ... КО ... у укупној површини од 203 ха 22 а и 74 м², као и парцеле уписане у лист непокретности број ... КО ... све ближе наведене у овом ставу изреке. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 135.240,00 динара.

Привредни апелациони суд је побијаном пресудом Пж.бр.3991/15 од 04.11.2015.године у ставу првом изреке одбио као неосновану жалбу тужиоца и

делимично жалбу туженог, па је потврђена првостепена пресуда у делу става првог изреке којим је обавезан тужени да тужиоцу исплати 40.215,50 евра у динарској противвредности, у ставу другом и делу става трећег изреке, којим је обавезан тужени да тужиоцу преда у посед испражњене од лица и ствари катастарске парцеле уписане у лист непокретности ... КО ... у укупној површини од 203 ха 22 а и 74 м², као и у ставу четвртом изреке. Ставом другим изреке другостепене пресуде преиначена је првостепена пресуда у делу става првог и трећег изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев за обавезивање туженог да тужиоцу плати припадајућу камату на износ од 40.215,50 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања почев од 26.11.2010.године до коначне исплате, а обавезан тужени да тужиоцу плати законску затезну камату по стопи Европске централне банке на исти износ почев од 26.11.2010.године закључно са 24.12.2012.године, а од 25.12.2012.године до исплате камату према Закону о затезној камати све у динарској противвредности. Такође је одбијен као преурањен тужбени захтев за обавезивање туженог да тужиоцу преда у посед катастарске парцеле уписане у лист непокретности број ... КО ... у укупној површини 79 ха 62 а и 92 м².

Против другостепене пресуде ревизију су изјавили и тужилац и тужени.

Ревизијом тужиоца побија се другостепена пресуда у делу одбијеног тужбеног захтева за исплату надоканде за коришћење пољопривредног земљишта у државној својини уписаног у листу непокретности ... КО .... Ревизијом се указује на погрешну примену материјалног права у погледу утврђивања висине накнаде за бесправно коришћење државног пољопривредног земљишта.

Ревизијом туженог побија се другостепена пресуда у делу којим је тужени правноснажно обавезан да исплати тужиоцу 40.215,50 евра и у делу којим је обавезан другостепеном пресудом да на наведени износ тужиоцу плати затезну камату по стопи Европске централне банке почев од 26.11.2010.године до 24.12.2012.године, а од тада до исплате камату према Закону о затезној камати све у динарској противвредности. Другостепену пресуду побија због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао дозвољеност изјављених ревизија у смислу члана 410. став 2. ЗПП у вези са чланом 403. став 2. и 485. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 55/14) у вези са чланом 23. Закона о изменама и допунама ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 55/14) и одлучио да је ревизија тужиоца дозвољена, а ревизија туженог да није дозвољена.

Одредбом члана 485. ЗПП, која је у погледу ревизијског цензуса измењена одредбом члана 23. став 3. Закона о изменама и допунама ЗПП, прописано је да ревизија у привредним споровима није дозвољена, ако вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде не прелази динарску противвредност 100.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе.

Вредност предмета спора која се побија ревизијом туженог је износ од 40.215,50 евра што је испод законом прописаног ревизијског цензуса.

Ревизијом туженог побија се другостепена пресуда и у делу преиначене одлуке о камати, али се у конкретном случају не може применити одредба члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, којом је прописано да је ревизија увек дозвољена ако је другостепени суд преиначио пресуду и одлучио о захтевима странака, јер се наведена законска одредба не примењује када се преиначење односи само на камату као споредно тражење, што је овде случај.

На основу изложеног Врховни касациони суд је ревизију туженог, применом члана 413. ЗПП одбацио као недозвољену и одлучио као у ставу другом изреке ревизијске пресуде.

Врховни касациони суд је по ревизији тужиоца, која је дозвољена обзиром да је ревизијска вредност спора 130.689,46 евра, испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. ЗПП и одлучио да ревизија тужиоца није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности, а ревизијом тужиоца не указује се на постојање других битних повреда. Указивањем ревидента на погрешну примену одредби члана 228. и 231. ЗПП, указује се на релативно битне повреде учињене пред првостепеним судом које не могу бити ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП, при чему ови наводи и нису од утицаја на правилност одлучивања нижестепених судова у погледу досуђене висине накнаде. Неоснован је ревизијски навод о погрешној примени материјалног права, одредбе члана 219. ЗОО.

Према утврђеним чињеницама предмет тужбеног захтева је потраживање накнаде за коришћење пољопривредног земљишта у државној својини уписаног у лист непокретности ... КО ... и лист непокретности број ... КО ... у укупној површини од 282,8566 ха које је тужени у току производне 2008/2009 године користио без правног основа.

Правни основ потраживања тужиоца према туженом заснован је на одредбама члана 60. став 1. и 2, 64. и 66. Закона о пољопривредном земљишту и члана 219. ЗОО обзиром да је предметно земљиште у државној својини којим управља и располаже држава преко Министарства пољопривреде и заштите животне средине, те да се исто даје у закуп јавним оглашавањем. Према члану 94. истог закона даном ступања на снагу Закона о пољопривредном земљишту, пољопривредно земљиште у државној својини преноси се на управљање министарству, те правном лицу које је на дан ступања на снагу овог закона имало право коришћења истог земљишта то право престаје даном истека рока одређеног уговором о давању на коришћење, даном доношења одлуке о давању у закуп тог земљишта, односно даном отуђења тог земљишта.

Без обзира што је тужени на дан ступања на снагу закона био уписан као корисник земљишта истом је престао правни основ коришћења, те како је тужени исто користио без правног основа као пољопривредно земљиште без закљученог уговора са тужиоцем, то тужиоцу по одредби члана 219. ЗОО припада право на накнаду коју су нижестепени судови утврдили у висини од 40.215,50 евра за

укупну површину коришћеног пољопривредног земљишта у наведеној производној години.

Висина накнаде утврђена је тако што је као основ за обрачун коришћена просечна цена закупа пољопривредног земљишта за 2007/2008 годину која одговара просечној цени утврђеној на јавном надметању за давање у закуп пољопривредног земљишта у државној својини, те је тако утврђена висина досуђене накнаде, док је преко тог износа тужбени захтев за износ од 130.689,46 евра одбијен, будући да се исти односио на збир највиших излицитираних цена помножених са површином земљишта.

Према оцени Врховног касационог суда правилно су нижестепени судови применили материјално право, одредбу члана 219. ЗОО, када су туженог обавезали да тужиоцу накнади корист коју је имао од бесправног коришћења пољопривредног земљишта у државној својини, а која је једнака накнади коју би тужени морао да плати тужиоцу за коришћење земљишта, а у висини просечне закупнине коју је тужилац наплаћивао осталим закупцима, док је преко тог износа захтев тужбе за накнаду за коришћење спорног пољопривредног земљишта одбио као неоснован.

Неосновано ревидент сматра да је накнаду за коришћење земљишта требало обрачунати полазећи од највише излицитиране цене као тржишне цене за закуп спорних непокретности. Како цена за давање пољопривредног земљишта у закуп није била прописана, већ се постизала на јавној лицитацији, али тужени није у утуженом периоду излицитирао цену за спорно земљиште, како елементи од којих зависи цена закупа нису нигде стриктно прописани, то су правилно нижестепени судови као основицу за обрачун накнаде узели просек цене закупа пољопривредног земљишта у државној својини на истој или приближно истој територији за 2007/2008 годину као базну годину, обзиром да се иста није мењала, при чему је цењена класа и култура земљишта, као и економска оправданост висине закупа. Имајући у виду да тужени није био учесник јавне лицитације за утужени период нити је са тужиоцем имао закључен уговор, висина накнаде утврђена је као просечна вредност остварене цене закупа пољопривредног земљишта у наведеној сезони по култури и класама у еврима/ха годишње, јер се то може сматрати тржишном ценом која је економски оправдана, а коју дугује тужени по основу користи од бесправног коришћења пољопривредног земљишта у државној својини.

На основу изложеног и члана 414. ЗПП, Врховни касациони суд је одбио ревизију тужиоца као неосновану и одлучио као у ставу првом ревизијске пресуде.

**Председник већа-судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић